

Starosta města udělil ocenění významným osobnostem

Starosta města Železná Ruda pan Michal Šnebergr udělil, u příležitosti 100 let od vzniku Československa, ocenění významným osobnostem, které svojí prací a svým životem pozitivně ovlivnili život v naší obci a stali se tak přínosem pro naši společnost.

Slavnostní akt se konal 25. září 2018 v Návštěvnickém centru Šumavy. Akci moderoval Radek Nakládal, který představil jednotlivé laureáty a vyzdvihl jejich konkrétní činy, pro které byli oceněni.

Bylo uděleno 9 plaket za zásluhy o obec a 2 ocenění vyjímečným osobnostem. Seznam oceněných uvádíme v pořadí, v jakém byly osobnosti honorovány.

V kategorii osobností získali cenu:

- Pavel Nový
- Edmund Stern

Plaketu Za zásluhy o obec u příležitosti 100 let od vzniku ČSR obdrželi:

- Václav Chabr
- Josef Pospíchal
- Marie Antošová
- Karel Denk
- Vlastimil Štochl
- Aleš Sekyra
- Milan Kříž
- Martin Červenka
- Emil Kintzl

Po slavnostním aktu následovalo poděkování a gratulace od pana starosty Michala Šnebergra, fotografování, připítek a pohoštění. Ocenění občané setrvali v družném rozhovoru a na jejich tvářích se zračilo uspokojení z veřejného ocenění, kterého se jim dostalo za jejich, mnohdy desítky let trvající, nezištnou aktivitu pro rozkvet obce a posilování soudržnosti mezi lidmi i národy.

Redakce ŽŽ
Foto: F. Bietau

Komunální volby 2018 – výsledky

Vážení spoluobčané,
dovolujeme si vám předložit výsledky voleb do zastupitelstva
Města Železná Ruda:

Kandidátní listina - název číslo	Hlasy		Počet mandátů
	abs.	v %	
1 Občanská demokratická strana	2 431	28,53	4
2 ČSSD s podporou Klubu přát. Ž. R	1 712	20,09	2
3 SNK za obvod Železnorudska	1 293	15,17	2
4 Volba pro Železnorudsko	3 085	36,20	5

To znamená, že pro nadcházející volební období byli zvoleni za jednotlivé kandidátky tyto zastupitelé:

1 Občanská demokratická strana	Šnebergr Michal	3 SNK za obvod Železnorudska	Papež Karel
1 Občanská demokratická strana	Horek Tomáš	3 SNK za obvod Železnorudska	Chalupský Jan
1 Občanská demokratická strana	Grund Karel	4 Volba pro Železnorudska	Najman Petr
1 Občanská demokratická strana	Greiner David	4 Volba pro Železnorudska	Brož Filip
2 ČSSD s podporou Klubu přát. Ž. R	Smola Filip	4 Volba pro Železnorudska	Částka Kryštof
2 ČSSD s podporou Klubu přát. Ž. R	Mareš Jiří	4 Volba pro Železnorudska	Najman Jiří
		4 Volba pro Železnorudska	Brož Richard

Podrobnější informace o tom jak jste volili, najdete na úřední desce MěÚ Železná Ruda.

Výsledky voleb do Senátu Parlamentu ČR pro obvod č. 11 budou známy až po uzávěrce; k dispozici budou na internetových stránkách.

Zdroj: materiál ČSÚ

Caroline Zahradníková, správní odbor MěÚ Železná Ruda

Informace z radnice

Tisková zpráva

Železná Ruda, 25. září 2018

Memorandum o spolupráci mezi Mikroregionem Šumava-západ a Ferienregionem Nationalpark Bayerischer Wald GmbH přinese nové projekty a další rozvoj turismu na obou stranách hranic

Zástupci Mikroregionu Šumava – západ a Ferienregion Nationalpark Bayerischer Wald GmbH podepsali dnes 25. 9. 2018 Memorandum o turistické spolupráci. Setkání se uskutečnilo v Návštěvnickém centru v Železně Rudě za účasti významných hostů z obou stran hranic. Tímto aktem zároveň vznikla nová přeshraniční turistická destinace.

„V loňském roce byla založena turistická destinace Region Šumava, která se rozkládá na území západní části Šumavy a je evidována jako destinace oblastní, tedy působící na větším území,“ sděluje úvodem koordinátor Mikroregionu Šumava – západ Jaroslav Tachovský.

Destinace je spravována Mikroregionem Šumava-západ a jejím cílem je udržitelný rozvoj území, což na Šumavě znamená především rozvoj cestovního ruchu, jeho propagace a efektivní marketing tohoto regionu. Důležitým prvkem budoucího rozvoje je úzká spolupráce s podnikateli a lokálními destinacemi působícími na tomto území, zejména s Turistickou destinací Železnorudska. Bylo podepsáno i Memorandum o spolupráci v oblasti cestovního ruchu s Městem Klatovy.

„Zásadním rozhodnutím při tvorbě přeshraniční destinace bylo, že jsme se dohodli s bavorskou stranou o spolupráci a jednotném řízení celého projektu, což je samozřejmě výhodné pro obě strany, neboť můžeme

prezentovat Šumavu a Bavorský les jako jeden turistický cíl,“ dodává Jaroslav Tachovský.

Vytvoření nové destinace navazuje na předchozí úspěšnou spolupráci obou stran, jejíž výsledkem byly přeshraniční projekty v celkové částce cca 4 mil. Euro. Jednalo se zejména o projekty Putování bez hranic srdcem Evropy, Po stopách Karla IV., Slatěmi a pláněmi Šumavy a Bavorského lesa, Historie podmaleb ve skle a Dřevařství na Šumavě a v Bavorském lese.

Výsledkem již probíhající spolupráce byla v letošním roce společná účast na výstavě cestovního ruchu VCR Holiday World 2018 a také společné stánky na podzimním veletrhu cestovního ruchu v Plzni ITEP 2018, který proběhl minulý týden. Pravidelně také probíhá i spolupráce v rovině kulturní a společenské.

Oficiální název nové přeshraniční turistické destinace je Region Šumava – Ferienregion Nationalpark Bayerischer Wald a rozkládá se na území 25 obcí, z čehož je 13 obcí českých a 12 bavorských.

Kontakt:

Jaroslav Tachovský

tel.: 602 680 178, mikroregion@sumavanet.cz

Zprávičky ze školky

Tak už jsme vjeli plnou parou do druhého měsíce nového školního roku. Pomalu se zabydlujeme v nových prostorách mateřské školy, dolaďujeme detaily provozu. I slunečné počasí nám na prahu podzimu velmi přálo a děti tak mohly běhat a tvořit v přírodním terénu.

Měsíc září byl ve znamení nejen adaptačních procesů dětí, jejich rodičů, provozních i pedagogických zaměstnanců školy, ale také různých návštěv, které byly zvědavé na novou školku. Do nových prostor zavítali i letošní prvňáci, kteří ukončili své předškolní vzdělávání ještě ve staré školce, ve Sportovní ulici. Se svojí paní učitelkou Janou Proškovou navštívili Broučky i Slunička a společně tak prožili chvíle v herním duchu.

První úterý v měsíci říjnu, proběhla návštěva mateřské školy v místní knihovně. Pozvání do lákajících prostorů vůní knih, moudrosti, pohádek i jiných tajuplných příběhů jsme velmi rádi přijali od nové knihovnice, paní Petry Demjanové. Pro naše nejmenší děti i pro předškoláky, kteří navštívili knihovnu následující den, připravila paní knihovnice zajímavý

Slunička a Broučci na hřišti

Slunička na vycházce

Slunička pečují o male Broučky

Slunička v nové školce

program s prvky prožitkového učení. Děti si tak mohly zahrát na to, jak to v takové knihovně probíhá, když přijdou její návštěvníci. A nejen to. Dále děti získaly spoustu užitečných informací, jak s knižním klenotem zacházet, co vše lze v něm najít a mnoho dalších zajímavostí. Děkujeme za pěknou exkurzi a těšíme se na další návštěvu v knihovně.

Každoročně, během měsíce září, organizuje mateřská škola v jednotlivých třídách informativní schůzky pro rodiče. Dodatečně se omlouváme za jejich časovou prodlevu, jelikož nové prostředí přináší s sebou mimo jiné i některé proměny organizačního charakteru. Z provozních důvodů budou jmenované schůzky realizovány v měsíci říjnu.

Ze MŠ zapsala
Monika Najmanová

Folklorní soubor Hořeček a Hořec Vás zdraví po prázdninové pauze!

I přes nepříznivé počasí, vystoupil tento dětský folklorní soubor za doprovodu muzikantů se svou letní choreografií v neděli 23. 9. 2018, a tím zakončil sérii vystoupení v rámci projektu „Rok folkloru bez hranic“ v kooperaci s bavorským Kulturním občanským sdružením „Přes Hranici“ – Kulturverein „Über d'Grenz“. Všechny tři akce probíhaly v Alžbětíně; první vystoupení při Vánočním společném zpívání koled v prosinci 2017, kdy byla zahájena spolupráce, a dvě při Bavorsko-české neděli. Díky tomuto projektu bylo možné z Dispozičního fondu v Programu přeshraniční spolupráce Česká republika-Svodný stát Bavorsko Cíl EÚS 2014 – 2020 pořídit nezbytné vybavení potřebné k realizaci folklorních vystoupení a došit kroje. Touto cestou bychom také chtěli poděkovat spolku Über d' Grenz za veškerou spolupráci a zároveň za velký dar, kterého si velmi ceníme. Při posledním vystoupení jsme dostali krásný rekonstruovaný akordeón k rozšíření našich hudebních možností. Zároveň bychom chtěli velice poděkovat panu Smolovi za sponzorský dar – reproduktor se zesilovačem a manželům Škývarovým za zprostředkování. Díky tomu můžeme s dětmi trénovat i bez živé muziky.

Od října připravujeme novou choreografii s vánoční tematikou. K této příležitosti bychom rádi pozvali děti, které mají zájem se přidat. Mohou se přijít podívat na jednu z pondělních říjnových zkoušek do auly ZŠ. Jsou zváni všichni, kdo rádi tančí, zpívají, hrají divadelní role či na hudební nástroje.

*Těšíme se na Vás, Hořec a Hořeček
Barbora Matt Kučeravá
a Monika Najmanová*

Ředitelský šuplík

Žáci a učitelé Základní školy a Mateřské školy Karla Klostermanna zasadí ke stoletému výročí vzniku Československé republiky lípu srdčitou (*Tilia cordata*). Setkání proběhne v pátek 26. října 2018 v 10 hodin před školou. Rádi uvítáme nejširší veřejnost a zejména bývalé učitele.

*Ctirad Drahorád,
ředitel školy*

Městská knihovna Železná Ruda

Městská knihovna Železná Ruda má s nástupem nové knihovnice i novou otevírací dobu. Malí i velcí čtenáři mohou služeb knihovny využít v následujících dnech: pondělí 12:00–18:00; úterý a středa 12:00–16:00.

První týden v říjnu se v knihovně již tradičně konal Týden knihoven. Jde o celorepublikovou akci, při které mimo jiné probíhají registrace čtenářů zdarma a promíjejí se pokuty. Naši čtenáři jsou na tuto akci již zvyklí a hojně ji využívají. Hlavním tématem letošního ročníku byla lokální historie. K té příležitosti byly v knihov-

Novinky z knihovny

ně vystaveny knihy z historie Šumavy. Ve středu v podvečer se konalo malé posezení se čtenáři nad kávou a sušenkami, při kterém se probírala dávná i nedávná historie Železnorudska. A že bylo o čem povídat!

V průběhu týdne se do knihovny přišly postupně podívat obě třídy MŠ a první třída ZŠ. Děti byly seznámeny s tím, která část knihovny je pro ně vyhrazena a jak se ke knihám chovat. Nanečisto si vyzkoušely zapůjčení knížky a poslechly si básničky, bajky nebo pohádku. Zájem malých návštěvníků byl ohromný a snad jim dlouho vydrží!

*Petra Demjanová,
knihovnice*

Hojsovecká pouť se vydařila

Koncert ŽSS v kostele Mouřenec

V kostele Mouřenec u Annína koncertoval dne 22. 9. 2018 Železnorudský smíšený sbor. Pod taktovkou Martina Červenky a za klavírního doprovodu prof. Věry Mullerové zazněla díla, m. j. Antonína Dvořáka, kterými sbor vzdal hold nejen 25. výročí záchraně a znovuvysvěcení kostela, ale také oslavám 100 let od založení republiky.

Přestože pěvecké těleso muselo strpět více než hodinové zpoždění organizátorů akce, nenechalo se vyvést z míry a všichni členové předvedli úctyhodný výkon, za který si, po dlouhém čekání, vysloužili zasloužené uznání a potlesk. *Redakce ŽZ*

Sochy ve výklenku kostela

Před nedávnem jsem informovala o restaurování nástěnné malby ve výklenku kostela Panny Marie Pomocné z Hvězdy. Od roku 1870 je tam umístěn noční výjev Modlící se Ježíš v zahradě Getsemanské. Zatímco malbu obnovovala Jana Paroubková z Písku, na restaurování soch se podílela paní Kateřina Amortová z Prahy.

Ve druhé polovině minulého století byl výjev na několik desítek let zakryt stěnou ze dřeva a skla. Úmysl byl dobrý, ale tím se vlhkost v tomto uzavřeném prostoru kumulovala a vznikly tak podmínky pro tvorbu plísně a destrukci dřeva.

Paní Amortová nejprve opravovala sochu anděla, z něhož předtím odpadávaly jednotlivé části – kalich, ruka, křídlo... a nedalo se ani určit, čím původně držely pohromadě. Potom přišly na řadu další sochy (Ježíš Kristus, apoštolové – Petr, Jakub a Jan). Právě ty byly napadeny plísní, nejen na spodních plochách, ale také uvnitř. Navíc soše sv. Jakuba chyběla část trávníku i s bosou nohou, která ze šatu vyčnívala. Naštěstí se tento fragment objevil na zemi pod výjevem, když se odstraňovalo dřevěné bednění, ovšem část bosé nohy bylo třeba znovu vytvořit. Restaurátorka také musela řešit dřívější necitlivé „opravy“. Části některých soch byly totiž spojené hřebíky, v současnosti už hodně zrezivělé.

Konečnému osazení výklenku předcházelo ještě řešení některých věcí technického rázu a ty velmi citlivě a precizně provedl pan Jan Škývara a také celý výjev 24. 8. 2018 kompletoval. Od té doby tento prostor uzavírá jen původní mříž s novým pletivem, aby tak cirkulace vzduchu byla zajištěna.

Také osvětlení výjevu je nové. Malý reflektor s možností volit barvy světla objednala a připevnila firma pana Kočího ze Sušice.

Všem, kteří mají podíl na tomto díle, patří velký a srdečný dík!

I vy teď můžete obnovenou krásu výklenku posoudit sami. Přijďte se podívat!

Lidmila Kováčová, kostelnice

Dne 6. října se uskutečnil sraz bývalých žáků v rámci 55. výročí absolvování místní ZDŠ.

Společná fotografie byla pořízena tradičně u vchodu budovy bývalé školy. Společné posezení pak bylo v srdečném duchu v téměř domácím prostředí na Samotách v areálu u p. Lučana, kde byla také přivítána zbožňovaná paní učitelka Kováčová (Vlasáková). Dnešní sedmdesátníci jsou pravidelnými čtenáři zpravodaje a tímto zdraví ostatní čtenáře. Zdeněk Válka

Vážení čtenáři, vracíme se k vám s naším Hasičským zpravodajem po delší odmlce. Způsobena byla hlavně nižším počtem výjezdů, u kterých jsme díky vzniku stanice HZS zasahovali a také krátkou letní pauzou Železnorudského zpravodaje. Nyní se vrátíme k událostem i poměrně starým, ale zatím jsme o nich nepsali a zaslouží si určitě alespoň krátkou zmínku. A nejednalo se pouze o výjezdy k mimořádným událostem.

V době od dubna do konce září jsme zasahovali u 12 událostí:

1. 6. 2018 – Dopravní nehoda osobního automobilu, která se stala na „Nejvyšším bodě“. Řidič zde vyjel ze silnice a narazil do betonového žlabu odvodnění, o které značně poškodil svůj automobil. Při nehodě utrpěl řidič lehké zranění.

25. 6. 2018 – Vlivem suchého počasí značně vyschl rezervoár pitné vody na Belvederu, kam jsme doplnili 2 cisterny vody.

26. 7. 2018 – K menší dopravní nehodě autobusu, který se poškodil o vyzvednuté víko kanálu, jsme vyjeli na Špičák, kam jsme dovezli záchranné prostředky pro drobný únik provozních kapalin.

29. 7. 2018 – K požáru v bytovém domě na Špičáku jsme vyjeli společně s HZS PS Železná Ruda. V objektu byl cítit kouř na chodbě a po vniknutí do bytu, ze kterého vycházel, bylo zjištěno, že došlo k požáru ponechaného jídla na zapnutém sporáku. Díky všímavým sousedům nedošlo k žádným škodám.

17. 8. 2018 – Vyjeli jsme na vlakové nádraží do Alžbětína k odstranění vzrostlého stromu, který po vyhnití hrozil pádem na chodník a silnici. Pomocí motorové pily byl strom rozřezán z automobilové plošiny z PS Klatovy.

21. 8. 2018 – K požáru lesa jsme vyjeli do Hamrů, kousek od Nýrské přehrady. Z počátku nebyl předně znám rozsah požáru, proto bylo vzhledem k dlouhodobému suchému počasí povoláno více jednotek. Na místě bylo požárem zasaženo na 30 m² mladého lesa a starých pařezů.

1. 9. 2018 – Dopravní nehoda osobního automobilu se stala na Novém Brunštu. Vozidlo zde vylétlo ze silnice a spadlo z 5 m srázu. Posádce se naštěstí nic nestalo. Během několika okamžiků se ve stejné zatáčce stala druhá nehoda dalšího automobilu, který ale zůstal zapřený o poraženou dopravní značku a zůstal viset nad prvním vozidlem. Vozidlo bylo zajištěno proti dalšímu pohybu, a jelikož na místě zůstala jednotka HZS PS Železná Ruda, my jsme se vrátili domů.

14. 9. 2018 – K vážné nehodě osobního automobilu jsme vyjeli za jednotkou HZS PS Železná Ruda a HZS PS Klatovy na Nejvyšší bod. Řidička zde vyjela do protisměru a střetla se s protijedoucím nákladním automobilem. Pomohli jsme s vyprošťovacími pracemi, předáním zraněné ZZS a následným usměrňováním provozu do doby odletu vrtulníku ZZS se zraněnou. Provoz zde byl dále uzavřen po dobu překládky nákladu asfaltové směsi na jiný nákladní automobil.

19. 9. 2018 – Jelikož byla stanice HZS PS ŽR na výcviku, vyjeli jsme k odstranění vosího hnízda na ČS Benzina.

3 x 23. 9. 2018 – Během silné bouře, pojmenované Fabienne, jsme vyjeli ke třem událostem odstranění spadlých stromů přes silnici. Jednalo se o stromy popadané na hlavní silnici směr Javorná, dále směr Hamry nebo Pancíř. Odstraněno bylo přibližně 10 stromů.

Během uplynulých měsíců jsme nezaháleli. Absolvovali jsme například praktické školení ve vyprošťování u dopravních nehod a pod dohledem členů Horské Služby Špičák jsme si procvičili záchranu osob ze sedačkové lanové dráhy.

20. 8. 2018 jsme se v Nýrsku naposledy rozloučili s naším dobrým kamarádem, přítelem, kolegou a hasičem Vladimírem Švůgrem, který nás opustil 12. 8. 2018 po dlouhé nemoci. „Ládík“ byl skvělý člověk, který nikdy nezkažil žádnou legraci a do posledních chvil pomáhal sboru, jak jen mohl. Nikdy nezapomeneme...

HORSKÁ SLUŽBA ŠUMAVA SLAVILA

V sobotu 6. října 2018 se v hotelu Stella na Špičáku konala slavnostní schůze členů a veteránů HS k 70. výročí založení HZS – Horské záchranné služby – na Šumavě. Právě v bývalém Pensionu Stella jeho správce pan Antonín Říha, vynikající to lyžař, inicioval na doporučení Svazu lyžařů Republiky československé založení HZS na Šumavě, jako pobočku té Krkonošské, vzniklé již v roce 1934. Stalo se tak 16. června 1948 a Tonda Říha, jak jsme mu říkali, se stal jejím náčelníkem.

Přítomně přivítal současný náčelník HS Michal Jandůra a vzácní hosté - Jaroslav Holub, předseda Rady HS ČR, Pavel Antl, ústřední náčelník HS ČR, paní Magda Květinářová, právnička HS ČR a starosta Železné Rudy pak

pronesli své projevy plné díky za prospěšnou činnost naší HS.

Poté všichni obdrželi upomínkové dárky, repliku původního odznaku HZS, keramický hrneček s emblémem znaku HS a repliku dobového tisku o HS. Veteráni HS, kteří se již sešli po pětadvacáté, ještě odznak Veterána HS Šumava. Bylo vzpomenu to těch členů, a není jich málo, co již nejsou mezi námi a byli uctěni chvilkou ticha.

Nejstarší člen HS, Jiří Bárta ze Špičáku, po krátkém projevu Emila Kintzla o osobě Antonína Říhy, odhalil za přítomnosti syna zakladatele pamětní desku umístěnou u vchodu do hotelu Stella. Pamětní foto všech účastníků pořídil ochotně pan Václav Chabr.

Program slavnostního dne pokračoval promítáním filmů a fotografií z historie i současnosti HS, a vzpomínkami veteránů na dávné příhody při službě v šumavských horách.

Po výborném obědě byla možnost vyjet lanovkou na vrchol Špičáku, navštívit Dům HS Špičák s ukázkou techniky a vybavení současné HS, či podívat se na expozici o HS Šumava v Železné Rudě.

Krásné počasí přispělo k spokojenosti všech a na závěr bylo vysloveno přání, aby naše HS byla stále chloubou Šumavy a aby se nezapomnělo na její dávné zakladatele.

*Emil Kintzl,
člen HS od r. 1957,
nyní veterán*

Pánové Emil Kintzl a Michal Jandůra

Pamětní deska na hotelu Stella

Účastníci setkání

„V Makedonii jsem byl jedenáctkrát, je to krásná země a určitě se tam zase vrátím“ říká Michal Vonásek

ROZHOVOR

s Michalem Vonáskem o lyžování, turistice a také o tom, proč má rád právě Makedonii. (část třetí)

Železnorudský Zpravodaj: A můžeš srovnat Skopje s nějakým městem, které by bylo pro nás známější?

Michal Vonásek: Možná s Athénami, ale Skopje je hezčí. Je tam vše vystavené v bílém, je to nové, krásné, úžasné. Díval jsem se na to město a nevěřil vlastním očím.

ŽZ: Prostě dechberoucí...

MV: Fakt. Nedaleko je další krásné místo, kaňon Matka...

ŽZ: Matka?

MV: Ano. Je to kaňon, je v něm zbudována přehrada a vodní elektrárna. Je tam klášter a na mnoha místech tam vyvěrají spodní vody. Krásné místo na pohled. Makedonci vytesali stezku do skály, jde se stále okolo vody a je tam spousta endemické přírody...

ŽZ: A jaké zvířátko či rostlinu jsi tam viděl?

MV: Například mloky. Ale nic malého, jsou docela velcí. Ale je tam krasová jeskyně, ne že by tedy byla nějak zvláštní, ovšem dovnitř se dá vjet na lodi. Jinak je krásný pohled právě z té vody na úbočí toho kaňonu.

ŽZ: A v jeskyni bylo něco zajímavého?

MV: No, hlavně netopýři, jejich výkaly v obrovském množství a tedy zápach.

ŽZ: Takže jeskyně nic moc a voda nádherná...

MV: Přesně tak. Co je tam však výborně zbudované v té oblasti, skvěle značené, tak to jsou turistické stezky. To jsem si právě uvědomil, když jsem tam byl naposledy.

ŽZ: Makedonci se snaží..

MV: Ano, snaží, udělali tam kus práce. Skutečně je důvod se tam jet podívat

ŽZ: A na co konkrétně bys ty nalákal středoevropského turistu, který si vybírá z přemíry dovolenkových destinací, aby zvolil zrovna Makedonii.

MV: Určitě na turistiku. A navíc Makedonci říkají, že mají i moře... čímž myslí ta velká jezera. Podle mě je Makedonie perla Balkánu. To co je tam na malém kousku země, to si myslím, že jinde v Evropě pohromadě není. Proto mě ta země zaujala.

Michal Vonásek

- Narozen v Plané u Mariánských Lázní
- Žije v Železně Rudě od 2 let
- Má osmiletého syna Lukyho
- Sportovec – lyžař, cestovatel

ŽZ: A co lidé? Jak vidíš mentalitu Makedonců? Je to příjemné se s nimi setkávat a bavit? Jací jsou? A jak je to tam s rovnoprávností žen a mužů. Jak to vnímáš ty?

MV: No lidé... Zatím je to stále rozděleno na chudé a bohaté.

ŽZ: Takže střední vrstva tam není... společnost se k evropskému, tedy našemu pojetí společnosti teprve propracovává.

MV: Asi tak. Kapitalismus a chudoba. Jedna věc mě tam však dost mrzí, a to je odpad.

ŽZ: Aha. To je problém všech málo rozvinutých zemí... na to musí společensky dozrát.

MV: Vzhledem k té nádherné a neporušené přírodě, která není zničená velkou technologií, protože ji nemají... např. v lese pracují jen koně, tak to mě mrzí, ten odpad. Venku, v přírodě, tam člověk potká pastevce s tisícem ovcí... přes údolí vidíte tu nádhru...

ŽZ: Takže Makedonie – příroda, nic moc industriálního, někdy méně civilizace a více návratu k něčemu, co už my tady nemáme?

MV: Dá se říci, že je to tak. Asi jako zde v 60. letech. Tam to nalezneme, tedy v těch horách. Pastevce, kteří pak prodávají to maso, a je to velmi levné. U nás je kůzlečí či jehněčí nesmírně drahé.

ŽZ: *Přiznám se, že nevím, kolik to tady stojí, já jsem to nikde na pultě neviděla...pravda je, že jsem to ani nehledala, nepatří to k mým oblíbeným potravinám... Ale, Michale, řekni mi, když tu zemi tak dobře znáš, z čeho ta společnost může bohatnout. Co tam mají, co se dá zpeněžit? Nerostné bohatství?*

MV: Tohle přesně nevím... nějaké doly tam jsou, ale tohle fakt nevím.

ŽZ: *Předpokládám, že je odměnila nějakými penězi i EU, protože Makedonci přece uzavřeli jednu z migrantských cest a drželi ty hranice velmi statečně. I naše policejní jednotky, české, tam pomáhaly a možná stále pomáhají. Makedonci vlastně uzavřeli balkánskou cestu.*

MV: No to je pravda. Oni mimo jiné do unie chtějí, ale brání jim v tom Řekové, protože ti je tam nechťejí.

ŽZ: *No jo, staré křivdy, možná ani ne tak staré. A jaká je tam vůbec bezpečnost?*

MV: No, co se týče kriminality, tak ve velkém městě to je jako všude. Jinak tam spíše mají problém s tou korupcí politiků, ale to je v každé rozvojové zemi.

ŽZ: *A jak je to s vízem? Potřebuješ tam něco?*

MV: Nic. Oni mít vízum musí do EU, ale...

ŽZ: *...ty, jako „nadčlověk“ z EU můžeš jet kam chceš...*

MV: ...smích... je to tak.

ŽZ: *A jak je to tam s jejich měnou? Nebo můžeš platit v eurech?*

MV: V lepších restauracích není problém zaplatit v eurech. Jinak je lepší si vyměnit makedonské dináry. Na venkově samozřejmě eura nechťejí. Ve městech je možno používat platební karty.

ŽZ: *Ještě se Michale vrátíme k těm zvířatům a rostlinám... zejména k té fauně.*

MV: Vyskytuje se tam medvěd hnědý, v horách, ale my jsme jej neviděli. Vlci jsou tam samozřejmě také. Jinak tam žije nejedovatější zmije na světě, ale je tak plachá, že ji ještě nikdo neviděl. U toho Prespanského jezera je její výskyt prý hojnější, dokonce je tam ostrov, který se jmenuje Hadí ostrov.

ŽZ: *Ježiši... tak tam chtěla jet na výlet... to by bylo něco pro mě.*

MV: Prostě tam jsou a nemají kam utéct. Ale viděli jsme různé užovky a ohavné červy. To já také nemusím. Flóra je tam ovšem překrásná.

ŽZ: *A jak se tedy do té krásné země nejlépe dostat?*

MV: Tak letenky jsou do této destinace levné. Nejlevnější jsou samozřejmě z Bratislavy.

ŽZ: *Tak ty umíš létat levně a úsporně, se 7 kg zavazadlem...*

MV: Tady stačí jen dvě kila... smích... to je krátká cesta. Není problém si tam půjčit auto, ale bohužel chtějí dost vysokou kauci. Zablocku-

ji peníze na kartě, ve výši asi tak 20 000,- Kč, a ta blokáce trvá asi tak měsíc.

ŽZ: *Cože?*

MV: No právě. Ale naposledy jsem jezdil městskou linkou a problém tedy odpadl. Propojení tras bylo výborné a bylo to za pár „šupů“. Navíc jezdí linky i do těch výletních oblastí. Nad Skopje se tyčí také vysoký kopec, z kterého je nádherný výhled na město. Dále nesmím zapomenout na orientální bazar, kde je spousta dobrého jídla. Bazar má opravdu dlouhou historii, údajně 1000 let. Jsou tam samozřejmě mešity, je to muslimská část, jídlo je tam levné a nakoupíte tam kde co.

ŽZ: *Jako na správném bazaru... takže doporučuješ. A jakou řečí se tam domlouváš?*

MV: Lámaně v infinitivu, česko-makedonsky... smích. Je to hodně podobné srbštině.

ŽZ: *Hm, srbštině, to mě tedy moc neříká, neboť já srbsky tedy neumím...*

MV: No je to slovanský jazyk...

ŽZ: *Takže Cyril Metoděj to zajistili, aby-chom si rozuměli.*

MV: Oni tedy nejsou nevzdělanci, a dokonce ví o Česku a Češích dost, protože za balkánské války tam Češi dost pomáhali v jednotkách, myslím UNFOR... nebo tak nějak. Ale ještě musím něco říci, jak jsme byli v tom pánském bazénu...

ŽZ: *...myslíš, jak jste si tam myli ta záda?*

MV: ...no, tak jsme tam s nimi nějak komunikovali, celkem to šlo a jeden pán povídá: „Vy jste dobrý, vy jste se rozdělili bez války.“ Takže o nás vědí. A nemají vůči nám žádné výhrady. Znájí Jágr, Rosický... ale Česko jim znělo jako Čechensko... Takže na to pozor. Jinak oni pracují po celé Evropě. A anglicky umí skoro všichni a hodně jich umí německy. Ve městě jsou i nově zrekonstruované památky, kromě tedy té nové výstavby, popisky jsou psány v angličtině.

ŽZ: *Takže Michal Vonásek doporučuje návštěvu Makedonie, pro začátek víkendový letecký pobyt ve Skopje.*

MV: Raději letecky, protože to je do Skopje autem 1600 km a přes maďarské a srbské hranice to není žádný med. A nebo do Benátek, a poté lodí. Je třeba navštívit i Ohridské jezero, můžete si zalýžovat v horách... Jo, a ještě jsem neřekl, jak to vypadalo v tom Kosovu na lyžích.

ŽZ: *V Kosovu?*

MV: No právě. Jeden den jsme vyrazili do Kosova na lyže, protože jsem objevil v Kosovu vlek. Přejeli jsme hranice, celníci nevěřili vlastním očím a s odkazem na probíhající válku se dost divili, kam se tam cpeme. Poté si tedy vyžádali 50 euro. To jsem se naštvál, myslím jsem, že je to úplatek. Ale nakonec se to vysvětlilo, protože to bylo povinné ručení. Takže jsme tam vjeli a musím říci, že to údolí, okolo té Šarplaniny bylo nádherné. Našli jsme tedy sjezdovku, skipas stál 5,- Euro, rolba žádná, a to se nám líbilo. To byl freeride. Sedačky na lanovce byly dost v dezolátním stavu, tak jsme si vybírali, kam se posadíme a kterou necháme odjet. Pár místních lyžařů se dost divilo, kde jsme se tam, v té válečné zóně vzali. Potom mě jeden lyžař prozradil, že tam občas vypnou elektřinu, a že bychom mohli zůstat viset na lanovce.

ŽZ: *Návštěvou této lyžařské destinace se asi může pochlubit málokdo. Ale co se týče dovolenkové turistiky, zůstaneme raději v té Makedonii.*

MV: Já jsem pro. Lyžování v Kosovu byl jen takový hec, ale Makedonie je nádherná.

ŽZ: *Já Ti Michale moc děkuji za tvé poutavé vyprávění a věřím, že jsi některé čtenáře přesvědčil, aby se vydali po tvých makedonských stopách. Jméno svým i jménem našich čtenářů Ti přeji další úžasné cesty a skvělé zážitky, a budeš-li se chtít o ně podělit, budeme se těšit.*

Pro ŽZ se ptala Světluše Chabrová

LÁSKA NA PRVNÍ OCHUTNÁNÍ

Česká chuťovka 2018: podesáté a vítězně!

Slavnostní vyhlášení a předání cen jubilejního 10. ročníku soutěže Česká chuťovka 2018 se uskutečnilo ve čtvrtek 11. října 2018 ve Valdštejnském paláci Senátu Parlamentu České republiky pod záštitou předsedy Senátu Parlamentu České republiky Milana Štěcha a ministra zemědělství České republiky Miroslava Tomana. Café Charlotte se této prestižní soutěže zúčastnilo již posedmé a za své výrobky během uplynulých let získalo celkem 33 certifikátů České a Dětské chuťovky a 3 Ceny novinářů. Letošní ročník se však stal pro Café Charlotte speciálním, jeho spolunajítel Jaroslav Nechvátal totiž převzal za své celoživotní mistrovství v cukrářském oboru titul „Rytíř české chuti“.

Soutěž Česká chuťovka vznikla jako spontánní iniciativa nezávislých potravinářských odborníků a doplňuje portfolio českých značek (např. Klasa a Regionální potravina). Během své desetileté existence si nejen uchovala nastavené standardy, ale stala se uznávanou zárukou kvality a vynikající chuti potravin nabízených domácími výrobci. Stoupající počet uchazečů o toto ocenění je pak pouze důkazem, že čeští spotřebitelé se pomalu ale jistě stávají náročnějšími a stále více kladou důraz na kvalitu, chuťové parametry a rozmanitost kupovaných potravin. České potraviny, které jsou vyráběny z lokálních kvalitních surovin a šetrnými technologiemi, mohou docela obstojně konkurovat i těm nejlepším zahraničním a mnohdy je svou kvalitou a chutí předčí.

Na letošní slavnostní vyhlášení výsledků soutěže o značku Dobrý tužemský potravinářský výrobek – Česká chuťovka 2018 a Dětská chuťovka 2018 jsme se v Café Charlotte připravovali a těšili celý rok. Nejen proto, že tento ročník byl jubilejní, neboť soutěž slaví již své desáté výročí, ale také proto, že jsme byli nominováni na prestižní cenu Rytíře české chuti – titul, který je udělován významné potravinářské osobnosti z řad manažerů firem, technologů a tvořivých potravinářských odborníků.

Jako každý rok se v soutěži sešlo mnoho odborníků, podnikatelů a výrobců z nejrůznějších odvětví potravinářského průmyslu. Zástupci celkem 72 českých firem převzali ocenění za nejchutnější potraviny z kategorie mlékařské, cukrářské, pekařské, masných výrobků, z kategorie lihovin, pív, vín, nealkoholických nápojů, z kategorie ovocných a zeleninových výrobků. Značkou Česká chuťovka 2018 se nově honosí 173 výrobků (o 26 víc než loni) a značkou Dětská chuťovka 2018 pak dalších 29.

Café Charlotte získala tři nová označení Česká chuťovka za své zákusky Čokoládová Charlottka, Větrník a Cheesecake. Čokoládová Charlottka byla navíc oceněna také v kategorii Dětská chuťovka. Za největší úspěch ale považujeme obdržení titulu Rytíř české chuti, který zpravidla přísluší osobnosti z výrobní či odborné praxe, která se svou dlouholetou prací v některém z potravinářských oborů mimořádně zasloužila o výbornou pověst českých potravin. Za úspěch lze považovat i pouhou nominaci v této kategorii, ale skutečný zisk titulu Rytíř české chuti pokládáme v pestré a významné konkurenci za obrovskou poctu a uznání naší dlouholeté snahy udržovat nastavenou úroveň v kvalitě výrobků i nabízených služeb. Protože nejdůležitějším kritériem, které musí každý přihlášený výrobek splňovat, jsou nejen jeho vynikající chuťové parametry a vysoká kvalita, ale také celkový vzhled výrobku, jsou pro nás získaná ocenění především závazek do budoucna.

Za celý tým Café Charlotte bychom chtěli poděkovat všem našim zákazníkům, protože právě oni jsou tím „hnacím motorem“, který nás pohání ke stále lepším výsledkům, pro ně se snažíme vytvářet prostředí s přátelskou atmosférou a kvalitními službami. Jsme rádi, že můžeme na celorepublikové úrovni reprezentovat železnorudský region, který se v posledních letech stává stále vyhledávanější turistickou destinací v zimní i letní sezóně, k čemuž tak trochu (zcela neskromně řečeno) přispívá i úspěch naší cukrárny.

Monika Nechvátalová
Spolumajitelka Café Charlotte

...co tehdy psaly Národní Listy o Šumavě...

6.

Národní Listy, dne 22. 9. 1923

Matušova chata na Pancíři

na Šumavě jest Klubem čsl. turistů již vystavěna. Slavnost dobudování koná se 28. září. Účastníci pojedou ve čtvrtek do Klatov (z Prahy 16.04) kde je nocleh: druhý den ráno do stanice Špičáku, výstup na Pancíř (11 hod).

O 12 slavnost v chatě, o 1. hod. oběd v hotelu Prokop. Návrat do Prahy 15.03 ze Špičáku. Chata originálně provedena dle návrhu arch. Janovského, obložena jest eternitem, opatřena dvoupatrovou rozhlednou nahoře zasklenou a skýtající překrásný výhled.

Zvláště ji uvítají zimní sportovci, neboť Pancíř je znamenitým terémem lyžařským. Zřízení chaty je dalším pokrokem čsl. turistiky na Šumavě rok od roku mohutnicí. Pancíř bude na den svatováclavský jistě dostaveníčkem všech přátel oblasti Černého jezera.

Přihlášky na nocleh a oběd přijímá do 26. září jednatel odboru v Klatovech p. Fr. Albert, ředitel městského důchodu.

Národní Listy, dne 6. 10. 1923

Slavnostní otevření Mattušovy chaty na Pancíři

nad Železnou Rudou na Šumavě konalo se v pátek 28. t. m. Ač pohoda nebyla právě nejlepší, sešlo se na temeni Pancíře (1214 m n. m.) na 300 přátel české turistiky šumavské zblízka i zdáli. Viděli jsme tu m. j. vzácného ctitele Šumavy, presidenta zem. správy polit. Kosinu, nestora české turistiky univ. prof. dr. Chodounského, za ústřední výbor K.Č.S.T. místopředsedu senátního presidenta nejv. správu soudu dra Bohuslava a jednatele prof. dra Kropáčka, pokladníka vrch. radu Heveru, dále předsedu praž. odboru K.Č.S.T. míst. radu Kamenického, jenž přivedl na Pancíř výpravu členů pražského odboru, redaktora Ladislava Mattuše, bratra patrona chaty, zástupce odborů v Klatovech, Sušici, Plzni a v Jičíně, předsedu podbrdské župy K.Č.S.T. lékárníka Chrže z Rokycan, zástupce Klatovského Sokola, sokolské župy šumavské, akad. odboru, svazu čsl. dělnických turistů, plzeňské skautské župy a j. Slavnost zahájil pěvecký kroužek Klatovského Sokola bezvadným zapěním Bendlova mužského sboru „Svoji k svému, paže k paži“, načež promluvil o tom jak a proč k stavbě chaty na Pancíři došlo předseda Klatovského odboru K.Č.S.T. inspektor. státních drah Šima. Za ústřední výbor K. Č. S. T. promluvil vzletnou slavnostní řeč prof. dr. Kropáček. Za pražský odbor učinil pozdravný projev míst. rada Kamenický. Za podbrdskou župu lékárník Chrž, za Sokola Klatovského jeho jednatel spis. Novotný, jménem příbuzenstva zesnulého Jaroslava Mattuše poděkoval tklivými slovy jeho bratr Ladislav, za polit. okres Klatovský promluvil přednosta tamní okres správy míst. rada dr. Vojta a konečně jménem města Klatov ocenil význam chaty prof. Peters. Na to přečetl předseda Klatovského, odboru omluvné a blahopřejné přípis ministerstva obchodu, města Prahy, měst. rady v Plzni atd. a odevzdal chatu pražskému ústředí K. Č. S. T. Pěv. sbor sokolský zapěl pak obě národní hymny. Slavnost ukončili žáci české státní školy obecné ze Žel. Rudy, vedeni svým panem učitelem zazpívavše pěknou píseň „Šumavěnku“ s refrainem: „Chraňte hory milé, Šumavěnku hezkou, která musí býti jenom českou, českou“. Část účastníků odebrala se pak ke společnému obědu k Prokopovi na Špičák, ostatní zůstali v chatě, pokochavše se z rozhledny na střeše nádherným pohledem po celé Šumavě až ke Svatoboru a Kleti na východ a k Čerchovu na západ.

Chata postavena byla nákladem přes 200.00 Kč za přispění státu a ústředí K.Č.S.T. odborem Klatovským, jenž nese přes polovinu nákladů. Hlavní zásluhu o vznik chaty má jednatel Klatovského odboru p. Albert, ředitel městského důchodu. Rozhledna chaty honosí se jedním z nejobsáhlejších rozhledů šumavských. Přístupna je buď ze Žel. Rudy (13 h) nebo ze Špičáku (1hod.). Pro zimní sporty je Pancíř ideálním terénem.

Josef Růžička, Plzeň

gabreta-bayerwald@email.cz

ŠUMAVA

Vybráno ze starých archivů a průvodců

Část desátá

Městys Železná Ruda na počátku 20. století – osady

Pamferova Hut' náležející k městyši jest rozložena po obou stranách státní silnice (směrem k Hůrce, asi 30 min). V místě bývala sklárna.

Osada Alžbětín (Ž. Ruda II.) je vzdálena od městyse asi 45 min. Ze Železné Rudy jdeme do Alžbětína státní silnicí, kolem pošty směrem k Javoru. Jméno své má prý po dceři Jana Hafenbrádra Alžbětě, která byla od zdejšího lidu pro svoji dobročinnost velmi ctěna a vážena.

V Alžbětíně byly též sklárny, Asi v polovici minulého století je zakoupil známý továrník Liebig. Později náležely firmě František Schrenk (místní název – „šrenkovna“). Nyní spatříme na témže místě řadu ponurých, dřevěných staveb.

Proti Alžbětínu je pohraniční nádraží, je to konečná stanice směru Plzeň – Železná Ruda. Doprava na této trati byla zahájena 20. října 1877. Nádražní budova je asi 120 m dlouhá a dělí se na československé a bavorské nádraží. Říšská hranice prochází středem hlavního vchodu. Původně byly obě části stejné.

V československém nádraží je poštovní a telegrafní úřad, četnická pohraniční kontrolní stanice, hlavní celní úřad a oddělení finanční pohraniční stráže.

Nájemce české pohraniční restaurace je pan J. Böhm, který má podle smlouvy s ředitelstvím drah pronajatou i bavorskou restauraci. Pohraniční restaurace je všem turistům dobře známa a je v ní 10 pokojů s 11 lůžky.

V Alžbětíně je umístěna i správa státních lesů.

V roce 1925 byla v místě otevřena opatrovna, která je umístěna v hostinci „Pod Javorem“, jsou tam i pokoje a noclehárna.

Bližko nádraží je pila a továrna na štětce, kartáče a zpracování lesních plodů firmy Edmund Adler.

Osada Debrník je vzdálena od městyse asi 20 min. Z náměstí jdeme ulicí debrnickou kolem Adlerovy továrny, přejdeme koleje dráhy a po silnici, kolem hřbitova přijdeme na Debrník. U silnice spatříme zámek debrnický, který byl vystaven r. 1779 J. Hafenbrádem. V zámku bydlívala jeho dcera Alžběta, která chudému lidu prokázala četná dobrodíní.

Nyní je v zámku hohenzollernská lesní správa. Na Debrníku bývaly dvě sklárny. Domky celé osady jsou ze dřeva. Od zámku je krásný rozhled po okolních horách.

K Debrníku náleží samota **Ferdinandov**, kde bývala továrna na duté sklo a brusírna.

V Železné Rudě jest tělocvičná jednota Sokol (36 členů) a Národní jednota pošumavská (140 členů). Oba spolky pracují společně pro dobro české věci. Veřejná česká knihovna Klostermannova má již přes 600 svazků.

Dlužno připomenouti, že v letní době jsou v městyši otevřeny vanové lázně. Obecní úřad vybírá od hostů, zdržujících se v Rudě, 50 h denně. Železná Ruda jest vhodným místem pro letní pobyt.

Ten kdo již byl v Železné Rudě, rád se vrací do tohoto idylického místa. Vycházky a výlety jsou usnadněny schůdnými a vyznačenými cestami. Místní obchody jsou zásobeny zbožím všeho druhu. V městyši ordinují dva lékaři.

Zdejší klima prospívá zvláště chudokrevným, nemocným s lehkým průběhem plicního kataru, srdeční vadou, kornatěním tepen, nervosou a rekonvalescentům po všech nemocech.

S městysem sousedí **Železná Ruda ves**, rozložena při silnici ke Špičáku. Před vesnicí na levé straně jsou za prvním statkem zbytky zasypaných štol, kde se dobývala Železná Ruda

Čerpáno z archivních materiálů Václava Chabry.

Vzdušné lázně v hotelu Kroupa v Alžbětíně

Pátrání po Juliu Polákovi

V dubnovém zpravodaji z roku 2017 jsem psal o Juliu Polákovi. V té době jsem toho moc nevěděl. Článek velmi strohý na informace o tomto muži jsem zakončil větou: „Z rukou Arno Juránka, dne 31. 1. 1926, jako by klesla ke dnu jezera nejenom urna s

Polákovým popelem, ale i informace o tomto člověku, který je pro nás, i po 90 letech, velkou neznámou. Do kdy?“

Jsem potěšen, že mohu napsat, že do měsíce srpna tohoto roku. Podařilo se mě získat nové informace o tomto příteli Juránka, zaníceného sportovce – lyžaře. Především díky paní Štěpánce Pfliegerové, vedoucí odboru Archivu města Plzně. Za ní jsem zašel letos v srpnu jako za poslední nadějí. Žádné matriční knihy v Plzni a ani v Karlových Varech se nezmiňovaly o Polákovi. Pomohly knihy domovské, tj. zápisy o bydlišti osob. Tady se informace našly a další zjištění bylo, že jsem zapomněl na matriční knihy židovské. A tak během 5 minut paní Pfliegerová získala informace. A co jsem se dozvěděl.

Julius Polák se narodil 11. 11. 1874 v Plzni (pouhých 23 dní po Arno Juránkovi). Byli tedy vrstevníci. Po absolvování vysoké školy v Praze a získání titulu Ing. pracoval krátký čas ve škodovce. Později se živil jako velkoobchodník, majitel domů a úředník. V roce 1911 je spoluzakladatelem českého Skiklubu Plzeň. To je mu již 30 let. V této době se velmi kamarádí s Arno Juránkem. V létě jezdí na kolech a v zimě na lyžích. Na Šumavě však pobývá i v létě a podniká turistické výlety po okolí Železnorudska. Rád to měl i u Černého jezera, stalo se jeho oblíbeným.

V roce 1920 se v Praze žení s Eliškou Macháčkovou, která je o 16 let mladší. V témže roce se jim narodila dcera Jana. O čtyři roky

Pamětní deska na Černém jezeře

později, z důvodu své nemoci, dne 1. 4. 1924 nastupuje do lázní v Karlových Varech, do hotelu Excelsior. Přesně za dva měsíce, dne 1. 6. 1924 umírá. Příčina úmrtí – lebercirhoza. Nedožil se ani 50 let. Z těchto a dalších informací lze usoudit, že v roce, kdy se oženil a žije v Praze, ukončuje svoji aktivní činnost v Skiklubu. Do jisté míry mu to jistě neumožňovala nemoc, které podlehl. A tady moje pátrání končí. Mohlo by se pokračovat v hledání fotografie Julia Poláka. Mohlo by se pátrat po jeho potomcích. Jeho dcera dnes již pravděpodobně nežije. Mohla se provdat, mít děti, kterým by dnes bylo asi kolem

70 až 80 let. Možná? Snad nám tyto informace postačí o člověku, příteli Arno Juránka, který splnil jeho posmrtné přání a urnu s jeho popelem, dne 31. ledna 1926, spustil na dno jeho milovaného jezera. Jeho nemocí přetržený život necht' nám připomíná nová destička na skalce u Černého jezera. Původní byla prostřílena 13 ranami a zub času také zapracoval. Až se tam někdy zastavíte, nemůžete ji nevidět, zlatavě září nad hladinou jezera. Necht' již nikdo neníčí toto pietní místo a vůbec žádná!!!

Václav Vetyška, Plzeň

I letošní setkání u Juránkovy chaty přilákalo mnoho účastníků z Čech a Bavorska. Foto. V. Vetyška

KAPLIČKA SV. MARTINA

Letošní setkání u kapličky sv. Martina na bývalých Zadních Paštích se uskuteční v sobotu 10. 11. 2018 ve 13:00 hodin

Odpoledne potom čeká všechny účastníky bramboračka v Domě sv. Vinitře a od 16:00 hodin varhanní koncert **Jakuba Davida Smešného** tentokrát v doprovodu houslistky **Kristýny Prančlové**.

Z Plzně bude vypraven autobus (až na bývalé Stodůlky) a Město Hatmanice zase pomůže s dopravou poutníků malým busíkem.

Všichni jste srdečně zváni!

..... a tentokrát pro vás máme překvapení ☺

*Těší se na vás členové spolku
Šumavské cesty, z. s.*

Případné dotazy posílejte, prosíme, na e-mail: sumavske.cesty@centrum.cz, ve výjimečných případech i na tel. čísla: **603 26 50 34** nebo **724 00 66 25**
Šumavské cesty, z. s.,
Lidická 1441/28, 323 00 Plzeň

Šumavský koutek zoologa

Kuna skalní – Martes foina

Kuna skalní je názorným příkladem, jak se s postupem civilizace a urbanizace krajiny mění způsob života některých živočichů. Dřívější obyvatelka lesů a skalnatých strání se čím dál více stěhuje do lidských sídel. Dnes již větší na kuní populace osidluje nejen vesnice a staré opuštěné stodoly, ale i velká města, kde nachází nejen potravu a bezpečí, ale především vhodné úkryty k odchovu svých mláďat. Tato změna chování však přináší majitelům nemovitostí mnoho starostí.

Přítomnost této šelmičky nejprve objeví chovatel drobného zvířectva, kam si kuna v době nouze chodí vybírat svou daň. Ani chataři a chalupáři nezůstali nájezdu kun ušetřeni. Půdní zateplené prostory jsou ideální nejen pro odchov mláďat, ale k celoročnímu pobytu. Není snad pro kunu skalní „stavební“ materiál, než li skelná vata, či polystyren.

Protože jsou kuny poměrně hlučná zvířátka, majiteli nemovitostí brzy dojde, že v objektu nebydlí sám. Vedle zvukových projevů se brzy objeví i charakteristický zápach rozkládajících se nespotřebovaných zbytků potravy, či stropem prosakující kuní toaleta.

Také motoristé, hlavně v zimních měsících, se o přítomnosti kun přesvědčí, když se ráno marně snaží nastartovat svého miláčka. To se jen „zmrzlá“ kuna při nočním rejždění snažila zahřát u ještě teplého motoru odstaveného automobilu. Při budování dočasného pelišku pod kapotou auta však nechtěně překousla nějaký ten zbytečný drát.

Proto je naše přírodovědné pracoviště na začátku prázdnin, kdy se většina rekreatantů navrací na své prázdninové chalupy, zavaleno dotazy, jak se zbavit těchto nezvaných spolubydlících. Rada je pouze jediná. Zamezit kunám přístup a nepodcenit ani tu nejmenší škvíru, kudy by se mohla tato mrštná šelmička protáhnout. Ani hladká fasáda domu není pro kunu překážkou. K výstupu na střechu použije svod okapu, či bleskosvodu.

I zaručené „babské“ rady v podobě vlasů, chlupů, trusu velkých šelem, puštěného rádia apod. jsou nesmysly. Také na moderní pláště si toto inteligentní zvířátko rychle zvykne a po

čase zjistíme, že investice do toho zařízení byly jen vyhozené peníze.

Abychom však kuny skalní jenom nepomlouvali, podívejme se na tyto krásné šelmičky očima milovníka přírody. Kuny podobně jako všechna ostatní zvířata mají v přírodě svůj význam. Ve velkých městech jsou jedny z mála predátorů, kteří nás zbavují přemnožených zdivočelých holubů a všudypřítomných potkanů. Ve vesnicích redukuje počty škodlivých hlodavců.

*Čerpáno z knihy Ivana Lukeše,
Okamžiky živé přírody
Foto: Václav Chabr*

Bezpečná Šumava

Projekt Bezpečná Šumava, který chrání návštěvníky, obyvatele i přírodu NP Šumava byl představen 22. září na Slunečné u Prášíl. Společně s ukázkami zásahů a technického vybavení složek Integrovaného záchranného systému, spolupracujících na území NP Šumava byl prezentován i výše zmíněný projekt.

Na místě byl k vidění taktický vrtulník Policie ČR, ukázky munice, většinou válečné, kterou stále nacházejí a zneškodňují pyrotechnici Policie České Republiky, oblek pro pyrotechniky, vážící 40 kg, jež je používán při kontaktu s neznámými předměty, sanitky, hasičské vozy a jejich vybavení a mnoho dalšího...

Velcí i malí návštěvníci byli také poučeni o bezpečnosti a pravidlech pobytu v přírodě.

Redakce ŽZ

Řidiči, skončilo léto a plíživě se blíží zima

Jak připravit své plechové miláčky na zimu, aby nás co nejlépe a bezpečně dopravili, kam potřebujeme, jsme se zeptali pana Filipa Ševčíka z železnorudského pneuservisu.

„Na zimní sezónu je především důležité přezout, tedy letní pneumatiky vyměnit za zimní. Dále je nutné zkontrolovat vzorek pneumatik, poté je správně dohustit. Musíme samozřejmě zkontrolovat i stáří pneumatiky, zda nemá popraskaný povrch apod.“

Zimní pneumatiky se musí používat podle povětrnostních podmínek a to od 1. listopadu. „Bude-li však 1. listopadu 15° C nad nulou, samozřejmě řidič přezuto mít nemusí. Pokud se však po 1. listopadu počasí náhle zhorší, mrzne či padá sníh, v tu chvíli je řidič povinen zimní obutí mít na vozidle.“

Dále bychom měli zkontrolovat provozní kapalinu. „Je nutné zkontrolovat nemrznoucí kapalinu v chladiči a její mrazuvzdornost. To se dá změřit v odborném servisu. Kapalinu v ostřikovačích samozřejmě musíme doplnit, je-li třeba. To zvládne sám každý řidič. Výměna letní kapaliny za zimní je samozřejmostí“, dodává pan Filip Ševčík.

Redakce ŽZ

Lyžařský oddíl Tatranu Železná Ruda uspořádal 6. října běžecké závody

*Nejlepší závodnice na 1000 m.
Zleva Amálka Pospíchalová,
vítězka Ema Vanišová,
Nicole Zemanová
a Barbora Zajícová.*

*Nejrychlejší závodník 29. ročníku
Podzimním Železnorudskem
Jiří Procházka z Klatov.*

*Nejrychlejší ženy běžeckého závodu.
Na prvním místě Petra Dolejšová,
druhá Marie Spasová,
třetí Hana Hanzlíková
a čtvrtá Michaela Fryčková.*

FOTO: Ctírad Drahorád

Hořeček a Hořec Vás zdraví po prázdninové pauze! 😊

**S NOVÝM ŠKOLNÍM ROKEM NABÍZÍME PŘÍLEŽITOST
PRO TEBE - PŘIDAT SE K NÁM!**

Tančíš?

Hraješ?

Zpíváš?

- PŘIJĎ MEZI NÁS JAKÉKOLIV ŘÍJNOVÉ PONDĚLÍ V 16:45 DO AULY ZŠ.
- Bližší informace a přihlášky získáte v MŠ třída Broučci (p. Windsor, p. Najmanová), vhodné pro děti 5 až 12 let.

**Za všechny se těší
Marta, Monča a Bára.
Jste srdečně vítáni!**

POZOR! POZOR! POZOR! POZOR! POZOR! POZOR! POZOR!

柔道 JUDO

**A SEBEOBRA
NA ŽELEZNÉ RUDĚ**

NÁBOR NOVÝCH ČLENŮ

KAŽDÝ ČTVRTEK - říjen 2018
tělocvična Základní školy v Železné Rudě

16.00 - 17.00 hod. přípravka (6 - 9 let)
17.00 - 18.00 hod. žáci (10 - 15 let)
18.00 - 19.00 hod sebeobrana pro dospělé

INFO: www.judoklatovy.cz
 Judo Klatovy z.s.

ITC informuje

Akce konané na Železnorudsku

27. 10. 2018 Slunovrat – SETKÁNÍ U POMNÍKU BARABŮ
14.00 / spojeno s úklidovými pracemi a opékáním klobás /

Železnorudský klub
376 397 185

3. 11. 2018 Šumavský gulášek
19.00 11. ročník soutěže o nejlepší **Šumavský gulášek**
/ Soutěž je pro amatéry i profesionální kuchaře a kuchařky! /

Hotel a pivovar Belvedér
376 397 016, info@hotelbelveder.cz

10. 11. 2018 Pohádkové pivo 2019
13.00 11. ročník soutěže o titul „Pohádkové pivo pro rok 2019“

Hotel a pivovar Belvedér
376 397 016, info@hotelbelveder.cz

Železnorudský zpravodaj. Vydává město Železná Ruda, Klostermannovo nám. 295, 340 04 Železná Ruda. Registrováno Min. kultury pod číslem MK ČRE 11849. Elektronická verze: www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj, www.facebook.com/ZeleznorudskyZpravodaj
Redakční rada: Václav Chabr, Světluše Chabrová, příjem inzerce: Milan Kříž (místostarosta) e-mail: kriz@zeleznaruda.cz,
e-mail redakce: redakceZZ@email.cz.

Náklad: 800 výtisků. Uzávěrka 5. každého měsíce. Redakce si vyhrazuje právo na krácení příspěvků.